

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177.

A makói beszámoló után.

Brassó, nov. 10.

Végtelenül sajnálatos és szomorú az országra nézve, hogy a függetlenségi és 48-as párt derékba törött, két részre szakadt, hogy Kossuth Lajos fiát elhagyja a párt jelentékeny része. Ezzel vége a többségi pártnak, vége annak az erőnek, annak a tekintélynek, mellyel a Kossuth-név varázsa az országban birt. Szinte megdöbbentő, hogy Kossuth Ferencet, a párt vezérét, aki szívvel-lélekkel küzd a függetlenségi eszmék kivívásáért, aki a párt elveiből semmit föl nem ad, csupán a lehetőség politikáját követi s az opportunizmus taktikájával igyekszik célt érni, hogy merev ellentállással kockára ne tegye az alkotmányt s nyilvánvaló veszedelemben ne döntse az országot, a saját pártja a hatalomhoz ragaszkodó, ingatag, erélytelen vezérnek nevezi Makón s megabcugolja.

Nem első eset a mi alkotmányos életünkben, nemzeti harcainkban, hogy az ünnepléssel, diadalmasan magasra emelt nagyjainkat a pártviszály hevében lerángatják, legyalázzák s elűzik igaztalanul, méltatlanul csak azért,

hogy helyükre másokat emeljenek, a kikre hasonló sors vár. A mi politikusainknak, vezéreinknek, államférfiainknak közös sorsa ez. Valamennyien tragédiai alakok. Az ország nagyjai, nemzeti hősök, akik a haza jólétéért, üdvéért, boldogságáért küzdenek, valamennyien legjobb belátásuk, tudásuk szerint, minden erejükkel s egy szép napon arra ébrednek, hogy megrendült a talaj alattuk, akik szívük egész melegével, ragaszkodással állottak mellettük és velük, eltávolodnak, elpártolnak, akik a diadal mámorában lelkesen éljenezték őket, gyűlölettel kiabálják feléjük a dühöngő abcugot.

Kossuth és Justh között igazán véve semmi elvi eltérés sincs. Mind a ketten akarják az ország pénzügyi és gazdasági önállóságát. Mindössze az idő meghatározásában térnek el egymástól. Justh 1911. január 1-én akarja az önálló bank felállítását; Kossuth nem köti ugyanezen évhez, ugyanazon naphoz. Megelégszik vele, ha a korona garanciát ad az önálló bank és vámsorompónak 1917. évben való felállítására, azzal, hogy az előkészületek már most megtehetők; csak hogy az uralkodó és a nemzet között szakadás

ne álljon be, csak hogy az alkotmányon csorba ne essék, a törvényes rend az országban föl ne boruljon.

És a függetlenségi s 48-as pártban mégis beállott a szakadás. Kettévált a párt. Bécs a markába nevet s a magyarság ellenségei kárörvendve pokoli gyönyörűséggel látják, hogy a nemzeti erő mint gyengül, hogy az összekötött kéve szétbomolva, mint hull szálaira. Tagadhatatlan, hogy az állapot, mely már hosszabb idő óta lehetetlenné tette a függetlenségi és 48-as pártban az egységes működést, Kossuth a pártvezér taktikájának érvényesülését, tarthatatlanná vált. Egy pártnak két vezére nem lehet. Ezzel mindenki tisztában volt. A pártban azonban nem a szakadásra kellett volna gondolni, hanem a pártvezérrel, Kossuth Ferencel egyetértésre jutni s az egységet minden áron biztosítani, föntartani.

Az országban három 48-as párt van ezidőszelint: Kossuth-párt, Justh-párt és balpárt. Mind a három hadilábon áll egymással. Hova fog ez vezetni?

Majd a jövő fogja megmutatni.

A „BRASSÓI LAPOK” tárcája.

Igaz fájdalom.

Irta: FÉNYES MARCEL.

A Becker és a Kővágó család már régtől fogva szoros barátságban élt egymással. Gyermekeik, az erős, kifejtett, szeretetreméltó kisleány és a gyenge, elkényeztetett fiú, gyermeket tudatlanságban játszadoztak valamikor egymással. Szüleik gyönyörködtek a gyerekes játékok komolyságában és miután tudták, hogy Adél idővel számos jövedelmező majorság örökösnője lesz, Kővágóék megindultak, könnyező szemekkel mondogatták:

— Milyen kedves dolog lenne, ha idővel összeházasíthatnók őket! Rajta János, csókold meg a kis feleségedet!

Beckerék pedig szülői hiuságukban hizelegve kijelentették:

— Csakugyan kedves lenne! Csókold meg a férjecskédet, Adél!

És a két gyermek öntudatlan gyöngédséggel szeretettel, csakugyan összecsókolózott.

Később János iskolába került és elfelejtette szünidei barátjait; míg Adél az apácnál folyton csak Jánosra gondolt. Azonban Adél sohase jutott el Budapestre, János pedig, ki időközben férfiúvá érlelődött, min-

den szabad idejét utazásra használta fel. A leány szülei elhaltak, az elhanyagolt majorságokat poton áron el kellett adni és Becker kisasszonynak csupán csak annyija maradt, amennyire a megélhetéshez feltétlenül szüksége volt. Kővágóék már rég megfeledeztek régebbi terveikről, midőn Adél egy napon megtudta, hogy János Budapesten gazdagon nősült. Mindenki azt hitte, hogy Becker kisasszonynak ez nem okoz mélyebb bánatot, mert külön egészsége megóvta a halványodástól, elsoványodástól és miután kedélyét az éremlyős regények sem rontották meg, János házasságának híre sem hagyott — látszólag — semmi nyomot rajta. Csak egyszer sötétedett el tekintete, mintha láthatatlan kezek átlátszó függönyt vontak volna a nyitott ablak elé, hogy gondolatait elhomályosítsák. Ez akkor történt, mikor megtudta, hogy János — most már két édes baby atyja, — a nyarat abban a házban tölti, mely közvetlen Adél szomszédságában van...

Eleinte tartózkodtak a vele érintkezésről. Adél nem neheztelt érte, sőt továbbra is a régi, szeretetreméltó, szolgálatkész szomszédnő maradt. Ez annyira lefegyverezte Kővágókat, hogy ridegségüket megszüntetve, vendégül hívták magukhoz Adélt, ki a meghívást el is fogadta és a szalonban úgy vi-

selkedett, mint egy jólnevelt, illemtudó nevelőnő. Rendesen a sarokba vonult és mélyen elmerült himzésébe; csak akkor emelte föl pilláit, akkor fénylettek beszédes szemei, ha János a terembe lépett. Míg János beszélt, minden szavára áhitattal figyelt, ölébe eresztette kezét és minden szavát öntudatlanul kísérté könnyed fejmozdulatával.

Egyetlen egyszer volt csak bátorsága véleményét nyilvánítani, mikor az ebédre meghívott városi tanácsos érdes kifejezésekkel bírálta egy fiatal leány viselkedését, aki — mert szülei elleneztek házasságát — szerelmesével titokban megszökött. Ekkor valaki, elég kiméletlenül, azt kérdezte Becker kisasszonytól:

— Nos, mi az Ön véleménye, kisasszony?

Adél reszketett és mintha a körülülők fejei fölött messze kimagaslana, közvetlen, meleg, a megindulástól remegő hangon, elmélázva mondta:

— Ah, én... én megtudom érteni őket...

A társaság megbotránkozva elhallgatott, ő pedig zavarában mélyen elpirult és serényen folytatta megkezdett munkáját...

(Vége következik.)

A magyar betegség.

(Brassói vonatkozások)

— Cikksorozat. —

Írta: Sz—y.

Brassó, nov. 10.

V.

(Befejező rész.)

Ébredjünk fel tehát évszázados álmainkból. Álljunk talpra, s egy szívvel, egy lélekkel, egy akarattal hozzuk helyre mind azt a sok mulasztást, melyet évszázadokon át elkövettünk.

Vegyünk példát más nemzetektől.

Mindenben legyünk magyarok, hazafiak és észszerű gondolkodó, szívvel dolgozó, takarékosan élő és a magyarság és magyárosodás érdekeit szóval, tettel és áldozatokkal is pártoló polgárok.

Nagy hibája még a magyarnak az is, hogy legtöbbje jövedelmén felül szeret költenek. Legtöbbje nem tartja szem előtt, hogy csak addig nyújtózkodjék, a meddig a takarékos ér.

Az utóbbi napok izgató rémálmáinál az objectív szemlélő szomorodott szívvel látta, hogy az urhatnáság, a jövedelmen felüli költségek adta a fegyvert a szép Mariska szerelmének kezébe, s a családirtó kést és kalapácsot a nagymező-utcai üvegesnek.

Sikkasztás, egyszerű és hitelezői-csalás, okmány-és váltóhamisítás, hamis bukás mind egytől-egyik az urhatnáság, gond nélkül mulatozásban gyökereznek, illetve onnét csirázna ki.

Hogy a nagy világi divatot majmoló fővárosi, sőt vidéki szép asszonyok honnét veszik azt a rengeteg pénzt, amibe a csupa aelyem toilett kerül — holott férjüknek egész évi jövedelme alig 2—3000 korona — azt elmondja a fővárosi lapok apró hirdetéseinek, „Levelezés” rovata, — hol toilett-számlák kiegyenlítése fejében szerelmet ígér a bájos divat hölgy.

Sőt igen élénk az emberbörzének „leánykereskedő” — al-rovata is. Hány anya tulajdon lányait adja el, hány éhellen család parádézik és jár szórakozni abból a pénzből, mit a család lány tagjai erkölcselen uton keresnek.

Hogy hány ember él úgy a nagyvárosokban, mint a kisebbekben hamis kártyázásból — azt csak akkor tudnánk meg, ha valamenyt a nyilvánosság előtt egyszerre le lehetne leplezni.

Tehát társadalmi téren is igen mély sebeket ejtett a nemzet testén a magyar betegség.

Tanuljunk meg beosztással élni. Nem szükséges jövedelmünket teljesen elkölteni. Nem az a jó gazdasszony, aki pld. havi 200 koronából mindennel ellátja a családot, hanem, aki csak annyit költ, amennyi a férj jövedelme.

Neveljük gyermekeinket a reális életre. Szülői majom szeretetből ne kényeztessük őket, ne fürösszük — tejbe-vajba, mert en-

nek a kifolyása az, hogy a gyermek a jót, a könnyű életet otthon megszokja, s mikor saját szárnyára eresztik szülei, hogy keresse meg kenyerét keze munkájával, akkor megszokva az otthoni kényelmet ugyanazt szeretné saját háztartásában is elérni, — megfelelő jövedelem hiányában pedig ezt nem tehetvén — mint elkényeztetett gyermek, onnét veszi a fényűzéshez szükséges pénzt, ahonnan lehet, — ha mindjárt becsülete kockáztatásával is.

Ne neveljük továbbá gyermekeinket a tudományos pályára. Ezen a téren óriási nagy a tulproduktió! — Láthatjuk, hogy akárhányszor, egy-egy megüresedett dijnoki állásra — okleveles ügyvéd, tanár, tanító folyamodik, s boldog, ha a napi 2 koronával dotált állást megnyerheti.

Sokkal könnyebb ma az iparos, vagy kereskedő pályán boldogulni. — Nem hiszem, hogy széles Magyarországon legyen tanár, tanító, bíró, vagy hivatalnok, aki fizetéséből nemcsak, hogy gond nélkül megtudjon élni, hanem még vagyont is szerezzen.

Ezzel szemben a törekvő, szorgalmas, józan, iparos, vagy kereskedő, ha dúsgazdag nem is lesz, de uriasan meg él, sőt kis vagyont is gyűjt magának.

A fődolgoz, tartsuk mindig szemünk előtt, hogy magyarok vagyunk. Segítsük, támogassuk egymást, s mindent, a mi magyar, a mi a magyarságot, nemzetünket, s édes hazánkat erősíthetjük és gyarapíthatjuk. — Dolgozzunk a közjóért mindnyájan, legyünk egymás hibáját elnézők, egymást szeretők, tartsunk fenn a családi tűzhely csendes boldogságát, neveljük gyermekeinket istenféllemben, hazaszeretletben, s felébredve évszázados álmainkból, tegyük valóvá, hogy: — „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

Brassó vármegye

október hóban.

A vármegyei főorvos jelentése.

I.

Brassó, nov. 10.

Brassó vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 9-én tartotta e havi rendes ülését a vármegyei ház üléstermében Mikes Zsigmond gróf főispán elnöke alatt.

A bizottság sablonos adminisztratív kérdések fölött tért napirendre és elfogadta az egyes hivatalfőnököknek a múlt hóra vonatkozó jelentéseit.

Ezen jelentések közül most közöljük a vármegyei főorvos jelentését.

Dr. Hantz Mihály vármegyei főorvos jelentése a közegészségről a következő:

A közegészségi állapot általában kielégítő volt.

Halálos esetek összes száma 174, tüdőgümőkór volt a halál oka 22 esetben, abortus 11 jutott tudomásra. A nem fertőző betegségek közül a meghűléses bántalmak, főleg a légző szervek hurutos megbetegedései észleltek gyakrabban.

A fertőző betegségek közül:

Toroklob maradt a múlt hóról 4, szaporodott október hóban 8, összesen ápolatott 12, meggyógyult 6, meghalt 11, ápolás alatt maradt 5 egyén.

Vörheny maradt a múlt hóról 11, szaporodott október hóban 22, összesen ápolatott 33, meggyógyult 8, meghalt 1, ápolás alatt maradt 24 egyén.

Kanyaró maradt a múlt hóról 2, szaporodott október hóban 3, összesen ápolatott 5, meggyógyult 2, ápolás alatt maradt 3 egyén.

Hökhurut maradt a múlt hóról 1, szaporodott 2, összesen ápolatott 3, ápolás alatt maradt 3 egyén.

Hasihagymáz maradt a múlt hóról 3, szaporodott október hóban 11, összesen ápolatott 14, meggyógyult 3, meghalt 2, ápolás alatt maradt 9 egyén.

Gyermekegyház volt a múlt hóban 2, összesen ápolatott 2, meggyógyult 1, ápolás alatt maradt 1 egyén.

Összesen maradt a múlt hóról 23, szaporodott október hóban 46, összesen ápolatott 69, meggyógyult 20, meghalt 4, ápolás alatt maradt 45 egyén.

A vörheny betegség a hó vége felé folyton nagyobb számban mutatkozott az egres-utcai állami elemi iskola növendékei között főleg az alsó három osztályban, miért is november hó 3-án ezen osztályok hatóságilag bezárattak két hétre. Szórványos vörheny esetek a belvárosban is mutatkoztak a legutóbbi napokban.

Brassóban a bolgárszegi városrészben hasihagymáz esetek merültek fel. A betegség terjedésének okát ez ideig még nem sikerült kimutatni.

Élelmi szerek megvizsgálásánál két kosár romlott körte, továbbá két megromlott sonka koboztatott el Brassóban.

Dajkaságba adott 29 gyermekre gyakoroltatott orvosi felügyelet.

Orvosrendőri hullavizsgálat lett fogantatva Földváron vonat által elgázolt egyénen, Brassóban 1 öngyilkosság és egy hirtelen halál esetében.

HIREK.

Brassó, 1909. nov. 10.

— **Nyilvános köszönet.** Néhai Pánczél István főjegyző családja, a néhai emlékére 100 koronát adományozott a róm. kath. nőegyletnek, amiért ezuton is hálás köszönetet mond az egylet elnöksége.

— **Rendjelviselési engedély.** A hivatalos lap mai száma közli: a király megengedte, hogy Szerényi József belsőtítkos tanácsos, kereskedelemügyi államtitkár a spányol katolikus Izabella rend nagykeresztjét, a bolgár polgári érdemrend nagy-

CIRCUS STUTZBART a nyári szinkörben

Ma és naponta

Nagy nemzetközi dijbirkózások,

4000 korona kitűzött díjért,

amelyen a világ leghíresebb és legnagyobb birók mesterei vesznek részt.

Ma este mérkőznek:

I-ső pár:

Pfaff József — Sturm Albert.

II-ik pár:

Emil Peyruse. — Paul-Lc-Boucher

III-ik pár:

Hitzler — Jack Gotsch

keresztjét és a tunisi Nischan Iftikhar rend nagykeresztjét elfogadja és viselje.

Ugyancsak megengedte a király, hogy Petrovinia Pekri József brassói csendőrkerületbeli százados a román korona rend tiszt keresztjét és Besenyei László Albert a csendőrkerület parancsnoka a spanyol királyi katonai érdemrend 2 osztályát elfogadhasssa és viselhesse.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** Stán Dániel brassói 24 honvédgyalogezredbeli tartalékos hadnagy saját kérelmére tiszt rendfokozatának elvesztése mellett a honvédség kötelékéből elbocsátott.

— **Hol épül az új brassói kórház?** A ma délelőtt megtartott tanácsülés határozatából kifolyólag a tanács a novemberi képviselőtestületi ülés elé azt a javaslatot fogja terjeszteni, hogy az új brassói kórházat a Trausch-féle réten építsék föl.

— **Nem kell osztrák áru.** A pénzügyminiszter a napokban rendkívül érdekes és nagy horderejű rendeletet küldött a pénzügyigazgatósághoz. A rendelet, amely csak néhány hónap múlva lép életbe, könnyíteni lesz hivatva egynehány magyar gyáros nehéz helyzetén, akik az ausztriai gyárosok versenyzése folytán alig voltak képesek boldogulni. A rendeletben a miniszter felhívja a pénzügyigazgatóságot, hogy utasítsa közegeit, hogy azok járják sorra a trafik-joggal bíró üzleteket és az ott található osztrák szivarkahüvelyekről és cigarettapapírokról készítsenek pontos statisztikát. Továbbá figyelmeztessék a dohányárusítókat arra, hogy ezen túl az osztrák gyártmányu, mindennemű szivarkapapírok árusítása tilos. Ez az utóbbi mondat úgy értelmezendő, hogy a mostani készlet kiárusítása után az osztrák árukból új szállítmányt hozatni nem szabad. Ha valamelyik trafikos a miniszter eme rendeletét nem respektálná, úgy az illetőtől a trafikjogot megvonják.

— **A községből a városba.** Amint a téli hónapok bekövetkeznek, a hetes eső megered s a községi közdülő utak fölmondják a szolgálatot s a falusi nép elszakad a várostól s a városi népnek fölkapik az álla, ha a szép őszi időt fel nem használta éléskamrájának, pincéjének, padlásának megtöltésére. A szegény városi nép, melynek nem áll módjában egész téli szükségletét, vagy annak legalább is java részét a tél beállta előtt beszerezni, rendesen megsínli a telet. Mindennek kétszeres árát kénytelen megfizetni, mert már csak a közvetítő kereskedelem útján, másod- és harmadkézből vásárolhat. Télvizidején csak az állami és törvényhatósági utakhoz közelfekvő községek jöhetnek be élelmiszereikkel a városba, a többi termelő bennreked a sárfészekben s a banyakályha mellett melegszik. Nagy hiba, hogy a községek nem igyekeznek közdülőutait állandóan jó karban tartani. Tavasszal a kátyukat föltöltik, a gödröket betömik törmelékkel, földdel s egész nyáron át koptatják, ősszel alaposan lehasználják, úgy, hogy az utak télen használhatatlanok. Nem is lesz az ország mindaddig igazi kulturállam, míg a községeket összekötő s az állami és törvényhatósági utakba vezető közdülő utakat kövesutakká nem építik ki. Erre ugyan sokáig várhatunk. A községek nagyrésze roskadozik a közterhek alatt; újabb terheket alig bírna elviselni. Egyelőre azonban az is érne valamit, ha nemcsak tavasszal, hanem őszt végén is igyekeznének a községek közdülőutait lehetőleg jobb karba hozni. E

fáradtsággal, áldozattal csak önmagának tenne jó szolgálatot a község, mert hiszen a közdülőutakat maga a község használja s a saját jószágát, szekerét kiméli, ha a jó utakon közlekedik. A városi fogyasztó közönség ugyanis megfizeti azoknak az utaknak az árát.

— **Eltűnt pénzeslevél.** Welther Frigyes pénzeslevélhordó feljelentést tett a rendőrségen, hogy postakocsijából egy 200 koronát tartalmazó pénzeslevél, amely Lacea román tanárhoz volt címezve, eltűnt. A rendőrség szélesebb körű nyomozást indított meg a pénzeslevél titokzatos eltűnése ügyében.

— **Angyal bácsi balesete.** A Brassóban széles körben jólismert jó, öreg Angyal bácsit, a nagyidők tanui pusztuló gárdájának örökifju hősét, aki kalendáriumokat és daloskönyvecskéket árusít a Kertsch villa előtt, csaknem végzetessé vált baleset érte folyó 3-án Feketehalomban. A jó öreg ugyanis, amikor a község állomásán leszállt a vonatról, meggyengült szemeivel nem látván a sötétségben hogy egy mély gödör vagy árok befödetlenül tátong előtte, gyanútlanul nekilépett az üregnek és belezuhant. Angyal bácsi balesetének feljegyzésével ketős célt vélünk elérni. Az egyik, hogy az alispán ur figyelmébe ajánljuk azt a körülményt, hogy egy község vasuti állomása mellett egy olyan gödör tátong, amely a kevésbé szemfüles járókelőket egyszerűen elnyeli, a másik pedig, ami már Angyal bácsi kívánságára történik, aki még mindig kifinomodott lábbal végzi ügyes bajos dolgait, az, hogy felszólítsuk, azt a két derék feketealmi embert, aki a gödörbe zuhant öreg magyar harcost kimentette, hogy tudassák neveiket a Brassói Lapok szerkesztőségével, mert Angyal Bernát 48-as honvéd megakarja köszönni nekik, hogy kimentették a nagy veszedelemből.

— **Selejtezés a vármegyénél.** A közigazgatás egyszerűsítéséről kiadott ügyviteli rend jelzi, hogy a levéltárak kiselejtezésére a belügyminiszter külön rendeletet fog kiadni. Hat év mulott el azóta, de a megígért rendelet máig se jelent meg. A hat évvel ezelőtti tulzsfolt levéltári helyiségekbe újabb hat évi horribilis anyagot gyömöszöltek be s a legtöbb vármegye nem képes irományait elhelyezni. Mi lenne tehát a teendő? Bihar és Sáros vármegye példáját követni. Nevezett vármegyék nem győzvén bevárni a belügyminiszter selejtezési rendeletét, maguk alkottak kiselejtezési szabályrendeletet, melyet azután a m. kir. belügyminiszterhez már föl is terjesztettek jóváhagyás végett. A bajon csak így lehet segíteni. Az óriási levéltár értéktelen anyagát, ha kiselejtezik, az akták mennyisége legalább felére, vagy harmadára fog lefogyni és mindjárt lesz hely.

— **Új pénzek.** Bécsi hír szerint az ércforgalom megkönnyítése céljából egy új pénzdarabot, kétkoronásokat fognak veretni és pedig Magyarországon is, Ausztriában is 50 millió darabot. Az egykoronásokat is szaporítani fogják legalább 100 millió értékű új veretű koronásokkal. Az Osztrák-Magyar Bank pedig felhatalmazást kap arra, hogy a 160 millió korona kontingensen felül új tizkoronás bankjegyeket bocsásson ki.

— **Baleset.** A mester-utcai Schlandt féle börgyár egyik munkása, Szabó Sándor oly szerencsétlenül esett el ma a gyár udvaron, hogy jobb lábát eltörte. A szerencsétlenül járt munkást a kórházba szállították.

— **Kitüntetett brassói cigányprimás.** Kozák Dávid helybeli cigány zenekarvezető a napokban Budapesten lezajlott országos cigányversenyen bandájával együtt részt vett. Tegnap este állott ki a küzdőterre a „Royal Orfeumban“ bemutatni a maga és zenekara tudását. A jeles brassói cigánymuzsikust a versenybíróság eltekintve a versenyen elért sikereitől, aranyéremmel is kitüntette, amit Kozák Dávid a következő szűk szavú távirattal közöl:

„Kozák banda nagy sikerrel országos versenyen aranyérmet nyert.“

Mindenesetre gratulálunk a mi füstőseink nagy sikeréhez.

— **Birkózások a cirkuszban.**

A ma esti mérkőzésekre is csaknem egészen megtelt a dalcsarnok óriási nézőtere érdeklődő közönséggel. A mérkőzések eredménye a következő: Sturm 18 perc alatt legyőzte Nagyot, Pfaff pedig 24 perc alatt végzett Hansennel, akinek legyőzése óriási meglepetést keltett, mert a dán sokkal kvalitásosabb birkózó, mint a szász. Legyőzése feltétlenül véletlenségnek tudható be. Peyruss és Hitzler mérkőzése, amint ez előrelátható volt, harminc perc alatt nem vezetett eredményre.

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekének egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjjeleknek. A könnyedség, amely el ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Önt lepni.

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, amelyek megkívántatnak fehér, egyenes és erős fopak növésehez.

tisztaságát és erejét semmi sem mulja felül. Ize a legkellemesebb.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védegyét — a halászt — kérjük figyelmebe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

— **A főváros legszebb kávéháza.** A Rákóczy ut 20 sz. alatt megnyílt Osztonde kávéháznak valóban impozáns berendezése van. Köröskörül valódi velencei tükrök, pazar raffinéiával készült csillárok, Angolországból hozatott valódi majolika betétű asztalok, valamint több elkülönített kényelmes páholy, melyekből az óriási terjedelmű kávéház áttekinthető. A vidéki közönség igényeit a legnagyobb mértékben kielégítendő, már a kora reggeli órákban kitűnő reggeli kapható, mely áll: kávé, vagy tea, vagy csokoládékávéból, vajjal és egy üveg mézzel szervírozva, melyből tetszés szerinti mennyiség használható. Egy ilyen reggeli 25 krajcár. A kávéházban esténként az országos híru Debreceni Magyar Imre cigányprimás hangversenyez és szórakoztatja, a műértő közönséget. Csak rövid ideje hogy e kávéház fenn áll, már is a fővárosba jövő vidéki közönség legkedveltebb találkozó helye.

— **A hölgyközönség figyelmébe.** Női kalapokat gyönyörűen, az utolsó fővárosi divat szerint és olcsón alakít, díszít:

Friedrich Mariska, Budapest VI. Vörösmarty u. 73. Elegendő a régi kalapok beküldése, pár magyarázó sor kíséretében. Levélbeli kérdezősködésre díjtalanul válaszol.

Irodalom.

Brassó, nov. 10.

Egy házagpótló mű. „A községi bíróság eljárása a cselédügyi, erdei és mezőrendőri kihágások körül” címmel adja ki Geréb Béla miniszteri osztálytanácsos hosszú és fáradságos munkája gyümölcsét: szakkönyvét, mely főképp a községi jegyzők és bírák számára készült.

A 65000—1909. B. M. rendelet szól a községi bíróságok eljárásáról, melynek gyakorlati alkalmazása a községi előljárók részéről vajmi nehezen történik. Nehezen történik, mert egyrészt homályos, másrészt pedig, hogy a vonatkozó törvénynek mely szakaszai veszítették hatályukat, nem tűnik ki a miniszteri rendeletből. Geréb Béla, ki egész életét a közigazgatásnak szentelte, ezzel az új könyvével teljesen megvilágítja a községi bíróságok körüli eljárást úgy a cselédügy, erdei, valamint mezőrendőri kihágások körül. Nagyon házagpótló munka, melyre nemcsak a községi előljáróknak és jegyzőknek, hanem a község polgárainak is szüksége van. A munka úgy van megírva, hogy nem csak magyarázat, hanem törvénytörvény-pótló is, amennyiben úgy a cseléd, erdei mint a mezőrendőri törvények, melyek életben vannak, a hivatkozott miniszteri rendelet kapcsán a könyvében feltalálhatók.

Tehát Geréb Bélát e könyv megírásánál csupán közérdek vezette, egy olyan könyvet adni a községet vezető kezébe, melyel biztosan megállják helyüket a rájuk bízott hatalomban. A könyv Budapesten jelenik meg. Előfizetni s illetve utánvétellel is megrendelni lehet Budapesten a szerzőnél. (Belügyminisztérium.) Ára 6 korona.

Telefon — Távirat.

Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. november 10.)

A belpolitikai válság

Minisztertanács.

A kormány tagjai ma délelőtt két óra hosszat tartó minisztertanácsra gyűltek össze Kossuth lakásán.

A minisztertanácsról hivatalosan jelentik, hogy döntés nem történt.

A kormány tagjai között megállapodás semmiféle irányban sem jött létre.

Apponyi hagyta el elsőnek a tanácskozási termet, de az újságíróknak akik a minisztertanács eredményéről tudakozódtak nála, nem adott választ.

Utána a 67-es miniszterek távoztak, valamenyen mosolyogva.

Egy újságíró azon kérdésére, hogy a kabinet tagjai között egyetértés van-e, Andrássy röviden így válaszolt:

— Mi mindig egyetértésben **vol-**
tunk.

Arra a kérdésre, hogy Kossuth Justhékhoz csatlakozott-e, Andrássy nem adott feleletet. — Kolozsvári Központi

Wekerle nem távozott a miniszterekkel, hanem még hosszabb ideig Kossuthnál maradt.

Távozásakor egy újságíró kérdést intézett a miniszterelnökhöz a válságra vonatkozólag.

Wekerle nagy politikai jelentőséget tulajdonít Andrássy és Kossuth bécsi útjának, ellenben kijelentette, hogy Aehrenthal ma este Budapestre érkezésének nincs politikai háttér.

A minisztertanácskozásról csak annyit jegyzett meg a miniszterelnök, hogy amíg Bécsben nem döntenek, a kabinet sem lehet abban a helyzetben, hogy határozhasson.

Aehrenthal Budapesten.

Aehrenthal külügyminiszter ma este Budapestre érkezett.

A függetlenségi párt válsága.

A függetlenségi párt holnapi értekezlete elé politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek.

Kossuth magatartását illetőleg két verzió kering.

Az első verzió szerint Kossuth megjelenik a pártértekezleten és kísérletet tesz a többség visszahódítására, a másik verzió szerint pedig Kossuth nem megy el a pártgyűlésre, hanem **levélben tudatja a párttal az elnöki állásáról való lemondását.**

A pártvezetőség ma tekintettel a holnapi kritikus napra, táviratilag Budapestre rendelte az összes függetlenségi képviselőket.

A Justh-csoportból kiszivárgott hírek szerint a bankcsoportnak 150 tagja van, akik el vannak valamenyen határozva arra, hogy a vacsorendező Nagy Emilt és Okolicsányi Lászlót kizárják a függetlenségi pártból.

Kossuth lemondása esetén egyelőre nem töltik be az elnöki állást, nincs azonban kizárva, hogy Justh Gyulát választják meg a függetlenségi párt elnökéül, aki Kossuth előtt is a párt elnöke volt.

A függetlenségi párt bankcsoportjának hetven tagja a holnapi pártértekezlet ügyében a képviselőház elnöki szobájában ma délelőtt hosszasan tanácskozott Justh Gyulával.

„Nincs remény!”

A képviselőház folyosóján Wekerle egy bizalmasának ma azt a kijelentést tette, hogy a válság megoldására ezidőszent, Bécs merev magatartása miatt, nincs remény.

Beavatott körök tudni vélik, hogy Bécs főleg a készfizetések megkezdésébe belemenni sohasem fog, ami a válságot beláthatatlan időre elodázza.

A katonai öngyilkosságok.

Nagy György a Ház pénteki ülésén meginterpellálta a honvédelmi minisztert a katonai öngyilkosságok elszaporodása miatt.

A „BRASSÓI LAPOK” előfizetési díja.

HELYBEN vagy VIDÉKRE:
házhoz hordna. postán küldve.

Egy évre	20.—
Fél évre	10.—
Negyed évre	5.—
Egy óra	1.70

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet
Mutatványszámokat készséggel küldünk.

Kerestetik

gyári irodánk részére kereskedelmi iskolát végzett

fiatalemler,

ki a magyar és német nyelvet tökéletesen birja, egyelőre, ideiglenes minőségben.

Bizonyítvány másolatokkal ellátott kérvények a Magyar Cukoripar r. t. botfalusi gyára üzletvezetőségéhez nyújtandók be. 2174

KIADÓ

Kut utca 23. sz. alatt

2 Üzlethelyiség

egyik üzlethelyiséghez még tartozik 2 szoba és konyha lakásnak.

Ugyanott az emeleten egy 4 szobás lakás és több butorozott szoba is kiadó.

Továbbá vendéglői berendezés is eladó.

2080 Értekezni ugyanott.

AZ UJSÁG.

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Társszerkesztő: dr. Ágai Béla.

Főmunkatársak:

Herczeg Ferencz, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor,
Mikszáth Kálmán.

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 K 40 f,
1/4 évre 7 K, fél évre 14 K, egész
évre 28 K. „AZ UJSÁG” a „DIVAT-
SALON”-nal együttesen előfizetve
1/4 évre 9 K. o o

Cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 54.

Vidéki előfizetők figyelmébe: Vidékről Budapestre érkező, itt tartzkodó vagy átvitató előfizetőinknek az „Olvasóterem” New-York-Palota, Erzsébet-körút 9., nyitnivalóval, minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre. o o o
Az „Olvasóterem” reggel 8-tól este 8-ig van nyitva. o o o o o o o o o o o

MINDENFÉLE

IMAKÖNYV

nagy választékban

„Brassói Lapok” könyvkereskedésében
Brassó, Kapu-utca 64.Schicht
SZARVASSZAPPANmindig
a
legjobb!

Kerestetik

egy férfi, vagy nő, ki vaját kihord és
árul havi fix fizetés mellett. Siklói
István, Gyár utca 38.
—2175—

Egy kis lakás

szoba, konyha stb. kiadó. Kórház-utca
14., hátul az emeleten. Ért.: MAYER
IGN. főállatorvos, Gyulafehérvár. 2160

Magyar Húgyhajtó és Húgysavoldó Magyar
forrás.

SZULTÁN-FORRÁS.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dús Lithion-tartalmú
ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dús Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese, húgykö- és hólyagbajok
esetében, továbbá a légző és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, IV.,
Ferencz József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő vá-
rosokban: Brüsszel. Páris, London, Newyork, Ostendé.

Telefon Eperjesen: 74. Telefon Budapesten, Igazgatóság: III—93.

Budapesti főraktár IV., Ferenciek-tere 3. — Telefon 5—12.

Főraktár Brassóban: Dressnandt Vilmos bel és külföldi ásványvízkereske-
déseben. Kolostor-utca 23. — Telefon 318.

SINGER varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-u. 23. sz.
Csak a védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
gyógyszertára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.

Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású

Vénus oróme	1 tégely	—80 f
Vénus szappan	1 darab	—60 f
Vénus poudert	1 doboz	1.20 f
Petrolin hajszesz	1 üveg	2.— f

Nagy választék különlegességekben, ásvány
vizekben parfümökben és gummiárakban.

A ki jó villásreggelit és egy jó
pohár erdélyi bort vagy friss-
sen csapolt sört akar inni, az
jöjjön a tanácsházi pincébe

Kodesch Viktor-hoz
szembe a közúti v. megállóhelyvel

„A régi Tanácsházban”

Buzasor 4. sz.

alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek

kitűnő borokat

szágnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)

A „Fehér kakas”-hoz
cimzett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.

—Kapu-u. 20. sz. a.—

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.

A város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.

Kitűnő konyha. Valódi jó italok.

Postos kiszolgálás. Omnibusz a

vasutállomásnál.

Whynanek József,

szállodás.

Első brassói

mű és borotva homorukészítő

Nagy raktár

finom acélárakban.

Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda

Kapu-utca 16.

Pásztori Sándor

sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai.

posztógyára, BRASSÓ.

Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.

Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Feith György és Társa

kötőgyár, rövid- és szövő-áru üzlet

nagyban és kicsinyben

Kapu-utca 24. sz.

Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olesón
és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „PFAFF” varrógépek

Wetzel Otto

BRASSÓ.

Weisz-Mihály-n

20. szám alatt.

csak a védjeggyel

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.

Hímzőfonalak.

Hőgyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt
bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4. BOLESCH FRIGYES
(Copony-féle ház.)

Előnyömtató.

Mindennemű fehérnemű készítése.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

Egy ház üzlethelyiséggel

2 szobával, konyhával stb. felsőbél-gárszegen a benne levő jól menő szatocsüzlettel együtt szabad kézből eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Hann Károly

(Sarkány)

Kávéház- és vendéglőjében

kitűnő ital és étel, természetes borok olcsó árak mellett szolgáltatnak fel. 2164

17485 — 909 t. sz.

Hirdetmény.

A városi tanács ügyosztályai részére az 1910 évi január hó 1912 évi december hó 31-éig szükséges szükségleti cikkek szállításának biztosítása tárgyában 1909 évi november hó 18-án délelőtt 10 órakor a város gazdasági hivatalában, írásbeli ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy írásbeli lepecsételt 50 korona bántpénzzel terhelt és 1 korona okmánybéllyel ellátott ajánlataikat, amelyeknek az egyes cikkek árát, valamint azon nyilatkozatot kell tartalmazniok, hogy ajánlattevő az ajánlati feltételeket ismeri s hogy magát azoknak feltétlenül aláveti, a kitűzött határidőig a város gazdasági hivatalánál nyújtásuk be.

A közelebbi ajánlati és szerződési feltételek a rendes hivatalos órák alatt az ajánlati versenytárgyalás napjáig a város gazdasági hivatalában megtekinthetők.

Brassó, 1909 évi október hó 23-án.

2178.

A városi tanács.

A modern cipő ipar legkiválóbb gyártmánya, soktól utánozva, senkitől elérve.

Szalamander-jegyű

női és férfi cipők.

Egységár nők és urak részére minden állásban, bőrben és színben:

A legjobb . K 16.50 párja.**A legfinomabb „ 20.50 „**

Egyed. árusítója:

Ipsen különleges cipő áruházai:**Brassó. — Segesvár. — Medgyes.**Kolostor-u. 36.
1949

Bajor-utca 10.

Főter 26.

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányu minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga és zsebórák, aranyemű szalon-gárnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék kész férfi- és fiuruhák, esetleg, mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételnek.

17486 — 909.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem nagybecsű megrendelőim és a pártoló közönséget, hogy Kapu-utca 32. szám alatti **férfi szalonomat Weiss-Mikály-utca 6 szám alatti**

üzlethelyiségembe helyeztem át f. évi szept. hó 22-étől fogva. — Továbbra is biztosítom pontos és figyelmes kiszolgálásomról tiszte megrendelőimet.

S egyben ajánlom dus tartalmu szövetraktáromat s kérve becses pártfogásukat

kiváló tisztelettel

Kósa Albert,
szabómester.

(Brassó, Weiss-Mihály-u. 6.

Hirdetmény!

A katonai kincstár részére Brassó város által kirendelendő katonai előfogati szekerek, valamint a toloncok szállítására és városi célokra szükségelt szekerek és hátszlovaknak az 1910 évi január hó 1-étől 1912 évi december hó 31-éig terjedő idő alatt leendő biztosítása céljából, 1909 évi november hó 15 én, hétfőn délelőtt 10 órakor a város gazdasági hivatalában írásbeli ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A közelebbi ajánlati és szerződési feltételek az ajánlati versenytárgyalás napjáig a rendes hivatalos órák alatt vagyis délelőtti 8 — 12 óráig a város gazdasági hivatalában megtekinthetők s ugyanott erre vonatkozó közelebbi felvilágosítások is készséggel megadatnak.

Brassó, 1909. évi október hó 26-án,
2177.

A városi tanács.

Legnagyobb
nyeremény
legjobb eset-
ben 1 millió
korona.**NE MULASSZA EL**600,000 és
400,000 K.
nyeremény.az I-ső osztálylyal kezdődő m. kir.
25-ik osztálysorsjátékban részt venni.**Friede Gyula és Trs.**

a főelárusítók

BRASSÓ,

Kolostor-u. 36.

Fiók: NAGY-SZEREN,

Nagydisznódi-u. 1.

Huzás nov. 18. és 20-án lesz $\frac{1}{8}$ eredeti sorsj. $\frac{1}{4}$ sorsj. $\frac{1}{2}$ sorsj. $\frac{1}{1}$ sorsj.

1-50 kor.

3 kor.

6 kor.

12 kor

hivatalos árban.

Megrendelések azonnal, de csak a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett eszközöl-
tetnek. — — — — —

200,000 és
100,000 K.
nyeremény.

Postai befizetési lapok és játéktérvek kívánatra bérment-
ve küldetnek.

90,000 és
80,000 K.
nyeremény.**Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.**